

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВАЛЮТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Шелуханова М.О., студ. ОКР «Бакалавр», гр. ФіК-401

*Науковий керівник: Воробець Т.І., асистент
кафедри фінанси і кредит*

*Національна академія природоохоронного та
курортного будівництва, м. Сімферополь*

Валютні відносини є однією з найбільш складних сфер ринкового господарства, оскільки в них зосереджені проблеми національної та світової економіки. В умовах глобалізації постійно збільшуються міжнародні потоки не тільки товарів та послуг, але капіталів.

На основі валютного ринку забезпечується своєчасне здійснення міжнародних розрахунків, страхування від валютних ризиків, диверсифікація валютних резервів, валютні інтервенції та отримання прибутку у вигляді різниці курсів валют.

Отже, на сьогодні, питання, що пов'язані з фінансово-валютною системою, є актуальними і важливими, особливо після світової фінансової кризи. Яка змусила провідних економістів-теоретиків повернутися до вивчення проблем удосконалення організації та регулювання валютного ринку. Як наслідок на перший план виходять дослідження, щодо проведення адекватної валютної політики.

Велику увагу присвячено проблемам валютно-курсової політики і регулювання валютного курсу в роботах таких економістів як: А. Барановського, А. Дзюблюк, А. Береславский, А. Гальчинського, В. Міщенко, А. Мозгового, М. Савлука Т. Шемет та ін.

Метою дослідження є аналіз валютного ринку України в посткризовий період, а також дослідження основних проблем і перспектив розвитку валютного ринку країни.

Валютний ринок являє собою сукупність валютообмінних (конверсійних) та депозитно-кредитних операцій в іноземних валютах, здійснюваних учасниками валютного ринку за відповідним ринковим курсом або ринкової процентної ставки [1].

В Україні головним суб'єктом, що здійснює валютне регулювання, виступає Національний банк України. Саме він

визначає курс національної валюти по відношенню до валюти інших держав, регламентує порядок і межі використання іноземної валюти на території нашої країни, накопичує і забезпечує, відповідно до чинного законодавства, управління золотовалютними резервами країни, проводить ліцензування, щодо здійснення валютних операцій та операцій з валютними цінностями, контролює валютні операції.

Перед оцінкою стану, визначення проблем та перспектив розвитку валютного ринку України вважаємо за доцільне розглянути валютно-курсову політику НБУ та зміну курсу гривні.

Динамічні зміни, які були характерні для валютного ринку упродовж 2010 року, вимагали від НБУ проведення оперативних та виважених дій з метою нівелювання різких курсових коливань гривні, що дозволило завчасно попередити розбалансування ситуації на валютному сегменті грошово-кредитного ринку. З метою врівноваження валютного ринку НБУ проводив на ньому політику активних інтервенцій, виступаючи як продавцем, так і покупцем іноземної валюти. Завдяки вищезазначеному, у кінці 2010 р. гривня за офіційним курсом зміцнилася відносно долара США на 0,29% до 796,17 грн./100 дол. США. Зміцнення офіційного курсу гривні щодо євро та російського рубля становило 7,65% до та 1,05% відповідно.

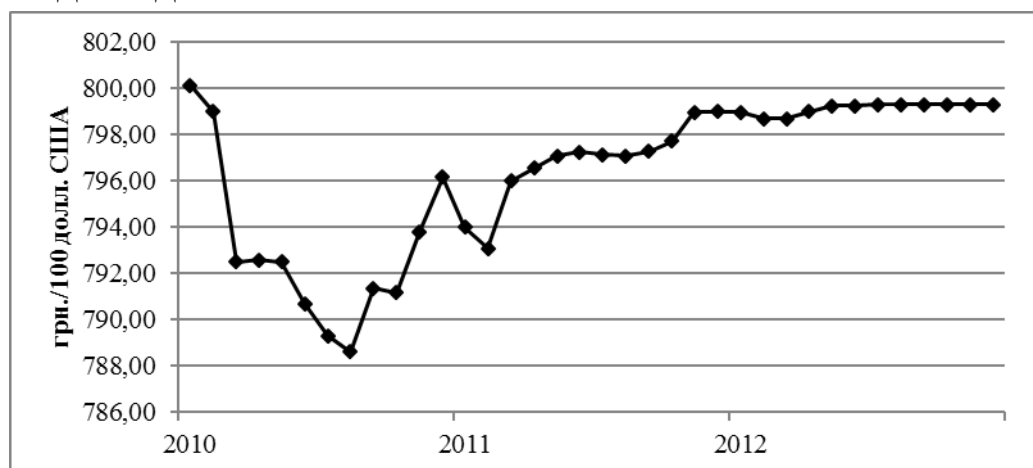

Рис.1. Динаміка офіційного курсу гривні до долара США за 2010-2012 рр. [розроблено автором на основі даних НБУ [2]]

Позитивні зрушення, які відбувалися на валютному ринку, дали змогу НБУ не тільки мінімізувати свої інтервенції, а й відновити купівлю іноземної валюти.

У 2011 р. офіційний курс гривні відносно долара США протягом року знизився на 0,4% до 798,98 грн. за 100 дол., тоді як у 2010р. відбулося його зміцнення на 0,3%. Динаміка курсу гривні до інших валют віддзеркалювала кон'юнктуру міжнародних ринків, на яких зокрема спостерігалось послаблення долара США відносно євро. Відповідно до цих тенденцій гривня за офіційним курсом у 2011 р. зміцнилася відносно євро на 2,6% до 1029,81 грн./100 євро, а відносно російського рубля – на 4,48% до 2,4953 грн./10 руб.

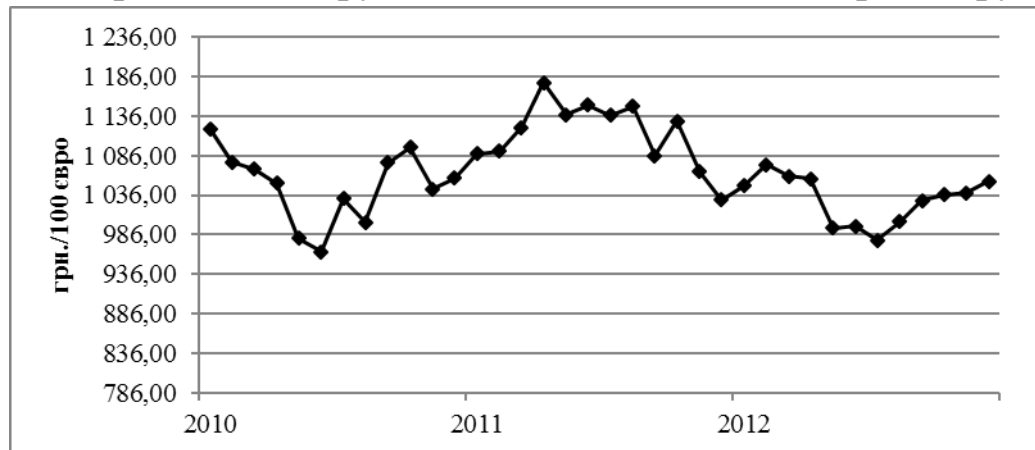

Рис.2. Динаміка офіційного курсу гривні до євро за 2010-2012рр.
[розроблено автором на основі даних НБУ [2]]

Для недопущення різких курсових коливань гривні у 2012 р. НБУ зберігав свою присутність. Офіційний курс гривні до долара США за 2012 рік майже не змінився і за станом на кінець року становив 799,30 грн./ 100 дол. США. Відносно євро гривня знецінилася на 2,32 % (1053,72 грн./100 євро), а відносно російського рубля – на 5,46 % (2,6316 грн./10 рублів).

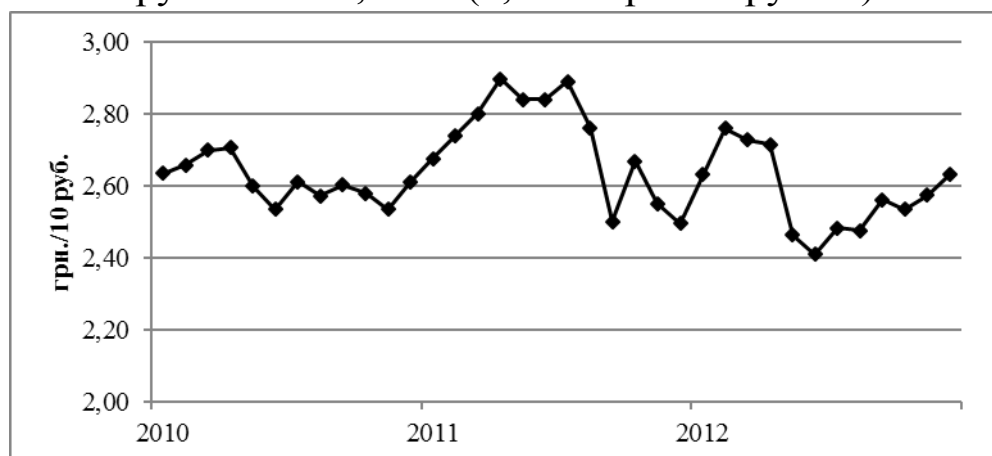

Рис.3. Динаміка офіційного курсу гривні до російського рубля за 2010-2012 рр. [розроблено автором на основі даних НБУ [2]]

Проаналізувавши валютно-курсову політику НБУ та зміну курсу національної грошової одиниці можна зробити висновок, що валютна політика України потребує розробки дієвої державної стратегії забезпечення валютної безпеки та стабільності і вимагає для цього проведення реформ НБУ.

Ефективність як короткострокової, так і довгострокової валютної політики, багато в чому залежить від іміджу країни в світі. Його покращення потребує, крім стабільного економічного зростання, підвищення ролі України у міжнародних фінансових організаціях та посилення її позицій на світовій політичній арені.

Література:

1. Арбузов С.Г. *Банківська енциклопедія* / [С.Г. Арбузов, Ю.В. Колобов, В.І. Міщенко, С.В. Науменкова]. — К.: Центр наукових досліджень Національного банку України: Знання, 2011. — 504 с.
2. Національний банк України. *Офіційний сайт*. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/>